

[Nedergaard.]

trukket, og man saa kan købe Kreditforeningsobligationer til lavere Kurs; dette Beløb bliver nemlig skudt over i Fonden. Der er jo mange af os, som har Legater, vi skal forvalte; dersom en Legat-Obligation bliver udtrukket og vi vilde anvende Kursvindingen til selv det allerbedste Formaal, men paa en Maade, som faldt uden for Fuldatsen, gad jeg vidst, hvad der vilde ske med os. Se, nu sker der noget — jeg gad vidst, om det ikke er ret enestaaende. Dengang de 3½ Mill. Kr. blev taget af Stiftsmidlernes Kassebeholdning, var det saaledes, at disse Fonds hæftede for Pengene. Tab paa Massen skulde afholdes af Reservefonden. Tabet paa Massen var 3½ Mill. Kr. De to Reservefonds, der her er Tale om, havde en Formue paa ca. 2½ Mill. Kr., men saa havde de yderligere Forpligtelse til at udrede Stiftskasserernes Lønninger. Jeg har spurgt forskellige Jurister, om Fondene under saadanne Forhold kunde regnes for at være solvente, og jeg vil her i Dag gerne spørge: Anser Ministeren Fondene for at være solvente? Der blev af Reserve- og Administrationsfonden taget 120 000 Kr. til Hjælp for Præstegaardsforpagtere, men der blev ikke gjort opmærksom paa, at Fonden havde denne Behæftelse: Tab, der lides af den til Massen hørende Kapital. Og senere blev der taget til mange forskellige andre Ting, bl. a. til Dansk Kirke i Udlandet. Da Pengene skulde tages paa den Maade, oprørte det Biskop Ostenfeld saadan, at han nedlagde sit Mandat som Formand for Dansk Kirke i Udlandet, fordi han vidste, at disse Penge var bestemt til ganske, ganske andre Ting.

Men i Fjor skete der saa noget, som var yderligere mærkværdigt. Kirkeministeren sendte en Skrivelse til Finansudvalgene om, at han agtede at tage ca. 154 000 Kr. af Administrationsfonden til forskellige Formaal. Ingen af Finansudvalgene tiltraadte det. Jeg vil gerne spørge: Hvordan forholdt det sig med Bestemmelsen i Grundlovens § 48 om, at ingen Udgifter maa afholdes, uden de er hjemlet i bestaaende Love, Finanslov eller Tillægsbevillingslov?

Jeg kommer saa til Kirketiendemidlernes Reservefond. Om Kirketiendemidlerne gælder der noget andet, end der gælder om Præstelønningsmidlerne, idet Kirkerne, indtil Tiendeafløsningen var gennemført, havde en skødemæssig Ret til at faa det, de skulde have til deres Vedligeholdelse. Tiendeafløsningsloven sikrede, at Kirkerne skulde kunne holdes i fuldkommen god Stand, og Loven om Kirkernes Bestyrelse har den

Bestemmelse, at Kirketiendemidlerne kan overdrages til Menighedsraadene til selvstændig Bestyrelse, idet Pengene saa skal anbringes efter Reglerne for unyndiges Midlers Anbringelse. Jeg maa her yderligere føje til, at om dette Forhold er der jo rejst en Retssag, idet en Højesteretssagfører paa en Kirketiendeejers Vegne har anlagt Sag med den Begrundelse, at der er sket en klar Overtrædelse af de gældende Lovbestemmelser. Vi gjorde opmærksom paa dette Forhold, da der blev anmodet om, at der ved en Anmærkning paa Tillægsbevillingsloven for to Aar siden maatte blive taget 500 000 Kr. af Kirketiendemidlernes Reservefond til forskellige Kirker. Da denne Sag kom her til Landstinget, blev der i hvert Fald fra Venstres Side udvist en usædvanlig Hensynsfuldhed; jeg tror nok, der har været den allerstærkeste Stemning for at stemme Anmærkningen ud, men man vilde ikke gerne paa det Tidspunkt tage en Finanslovkonflikt. Der blev saa holdt Samraad med den daværende Kirkeminister, og den daværende Kirkeminister gav et utvetydigt Løfte om, at der skulde blive optaget en Forhandling bl. a. om Forrentningen af dette Beløb, idet han takkede for, at Anmærkningen blev givet under denne Forudsætning. Det Løfte, der dengang blev givet af den daværende Kirkeminister, og som var Forudsætningen for, at Loven kunde blive gennemført, er ikke indfriet den Dag i Dag. Der er derfor nogen Grund til at spørge: Naar Forudsætningerne for, at mit Parti paa mig nær undlod at stemme, ikke er til Stede, er saa Forudsætningerne for Beløbets Udbetaling til Stede?

Vi har desuden en hel Række andre Fonds, som vi gerne skulde have ordentlige Oplysninger om. Der er bl. a. Grundbyrdereservefonden. Den blev i Begyndelsen bestyret som Særbestyrelse; det vil sige, at Værdipapirerne bar Paatrykket: Tilhører det og det Embede eller den og den Kirke. Ved senere ministerielt Cirkulære blev, hvad jeg anser for i høj Grad utilfredsstillende, Særbestyrelse opgivet, og der blev indført Massebestyrelse. Jeg ved godt, at Grundbyrdereservefonden er ret stor i Forhold til Kapitalen, og den er hidtil paa regelmæssig Maade efter dens Bestemmelse blevet anvendt til Præstelønning, til Formindskelse af Kirkeskatten. Men der er Grund til at spørge: Vil dette blive opretholdt? Er man sikret imod, at ogsaa denne Reservefond bliver angrebet paa lignende Maade, som de andre er blevet det?

Saa vil jeg nævne, at der i visse Sogne er nogle Opløgsfonds. Det var, før vi fik